

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ І НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПТНЗ КИЄВА

Анотація. У статті автор наводить результати аналізу сучасного стану змісту навчання і навчально-методичного забезпечення професійно-технічних навчальних закладів м. Києва за даними інформаційно-аналітичної системи «Профтех».

Ключові слова: оцінювання, зміст навчання і навчально-методичне забезпечення ПТНЗ, інформаційно-аналітична система «Профтех».

Постановка проблеми. Стрімке зростання обсягу інформації стає характерною рисою сьогодення і висуває нові вимоги до обсягу знань майбутніх кваліфікованих робітників, отже? в свою чергу, і до змісту навчання та навчально-методичного забезпечення професійно-технічних навчальних закладах. У зв'язку з цим питання аналізу й оцінювання ефективної підготовки кваліфікованих робітників набуває актуальності.

Актуальність та публікації з проблеми дослідження.

Питання створення інформаційних системи управління в галузі освіти були предметом досліджень Л. Калініної [5], Л. Кабана [4], В. Федорчука [4], Г. Міщенко [7] та ін.; використання автоматизованої інформаційно-аналітичної системи управління ПТО висвітлюється в працях В. Радкевич [1], Т. Волкової [9], І. Савченко [10] та ін.

Метою статті є аналіз оцінювання змісту навчання і навчально-методичного забезпечення професійно-технічних навчальних закладів м. Києва за даними автоматизованої інформаційно-аналітичної системи «Профтех» (АІС «Профтех»).

Виклад основного матеріалу. Для відображення поточного стану об'єкта або явища, визначення перспектив його розвитку здійснюється оцінювання як інструментарій систематизації даних щодо об'єкта дослідження.

У професійно-технічній освіті (ПТО) значна увага приділяється питанню оцінки якості професійної підготовки кваліфікованих робітників й управлінню якістю освіти на національному, регіональному і місцевому рівнях, що генерує потребу формування нових підходів до оптимізації змісту та навчально-методичного забезпечення процесу навчання.

Упровадження в практику управління інноваційних технологій, формування нових підходів управління якістю професійно-технічною освітою, відповідно до сучасних досягнень науки і техніки, забезпечує прискорення в прийнятті адекватних управлінських рішень. Використання автоматизованої інформаційно-аналітичної системи «Профтех» дає можливість оперативно відстежувати стан професійної підготовки кваліфікованих робітників, здійснювати оцінювання наявних результатів і на їх основі приймати правильні управлінські рішення.

Система дозволяє провести оцінювання змісту навчання і навчально-методичного забезпечення навчальних закладів за індикаторами:

- відсоток предметів професійно-теоретичної підготовки (спецпредмети), що викладаються з використанням сучасного технологічного обладнання, інформаційно-комп'ютерних технологій та ліцензованих (авторських) педагогічних програмних засобів навчання;

- відсоток занять професійно-практичної підготовки (виробниче навчання і виробнича практика), що проводяться з використанням сучасного технологічного обладнання, матеріалів тощо;

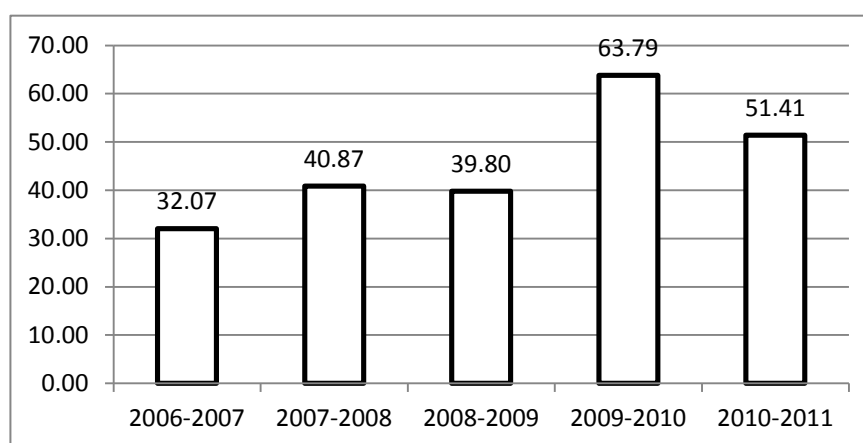
- відсоток навчальних кабінетів і майстерень, оснащених ПК з доступом до Інтернет;

- кількість учнів (від загальної кількості) на 1 ПК;

- кількість учнів (від загальної кількості) на 1 ПК з доступом до Інтернет;

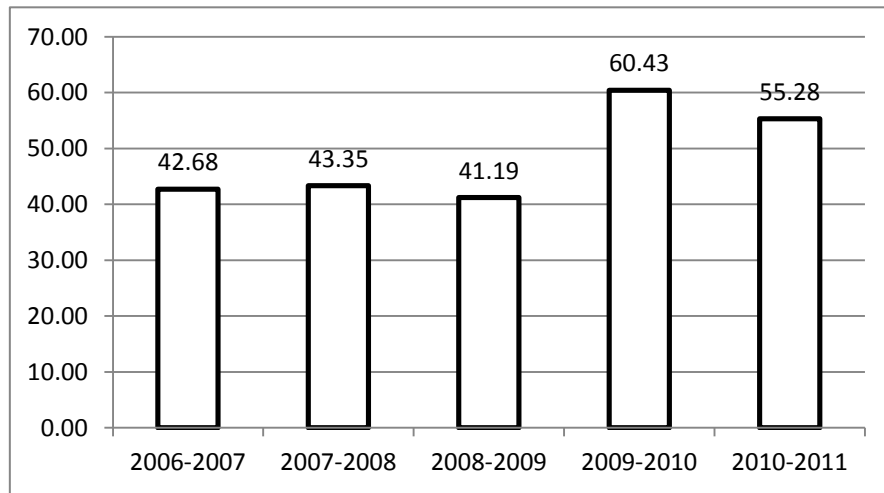
- відсоток забезпечення предметів професійно-теоретичної підготовки сучасними підручниками (виданими за останні 5 років).

Таким чином, проведений аналіз діяльності ПТНЗ м. Києва в періоди з 2006–2007 н. р. по 2010–2011 н. р. за даними інформаційно-аналітичної системи «Профтех» показав, що в цілому, у періоди з 2006–2007 н. р. по 2010–2011 н. р. спостерігається загальна позитивна тенденція змін показників змісту навчання і навчально-методичного забезпечення (див. рис. 1–6). Можна відмітити, що в 2010–2011 н. р., порівняно з 2006–2007 н. р., відсоток предметів професійно-теоретичної підготовки (спецпредмети), що викладаються з використанням сучасного технологічного обладнання, інформаційно-комп'ютерних технологій та ліцензованих (авторських) педагогічних програмних засобів навчання», збільшився на 19,34% (рис. 1).

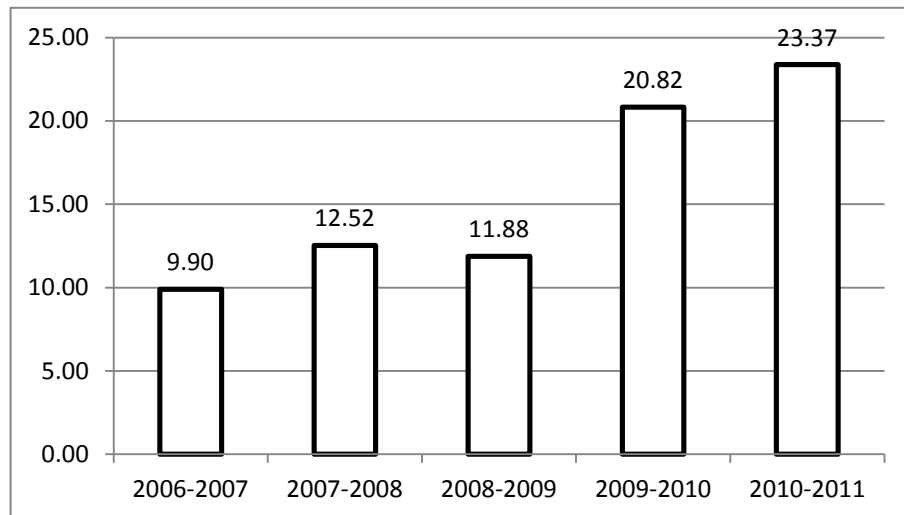
Рис. 1. Відсоток предметів професійно-теоретичної підготовки (спецпредмети), що викладаються з використанням сучасного технологічного обладнання, інформаційно-комунікаційних технологій та ліцензованих (авторських) педагогічних програмних засобів навчання у ПТНЗ м. Києва

Показник відсотка занять професійно-практичної підготовки (виробниче навчання і виробнича практика), що проводяться з використанням сучасного технологічного обладнання, матеріалів тощо» у 2010–2011 н. р., порівняно з 2006–2007 н. р., збільшився на 12,6% (рис. 2).

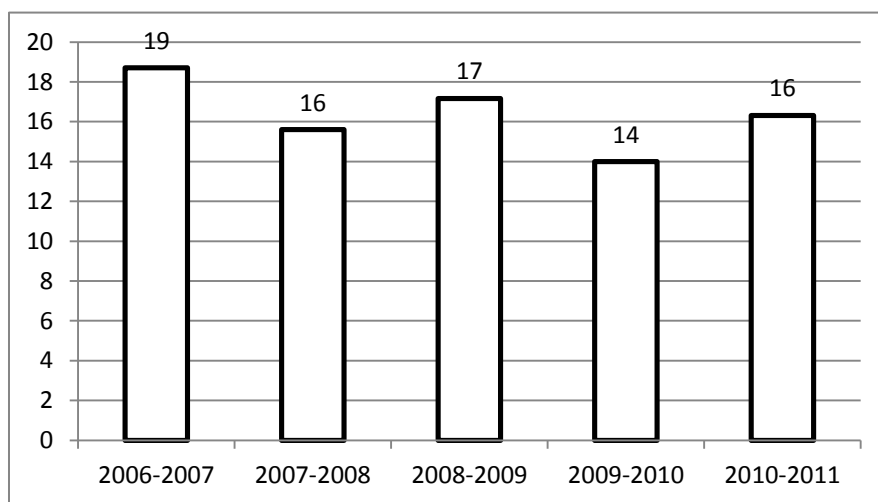
Рис. 2. Відсоток занять професійно-практичної підготовки (виробниче навчання і виробнича практика), що проводяться з використанням сучасного технологічного обладнання, матеріалів тощо в ПТНЗ м. Києва

Аналіз даних відсоток навчальних кабінетів і майстерень, оснащених ПК з доступом до мережі Інтернет у ПТНЗ м. Києва в періоди з 2006–2007 н. р. по 2010–2011 н. р. показує тенденцію системного зростання відсотка навчальних кабінетів і майстерень, оснащених персональним комп’ютером з доступом до мережі Інтернет. Так, у 2010–2011 н. р. цей показник у порівнянні з 2006–2007 н. р. збільшився на 13,47% (рис. 3).

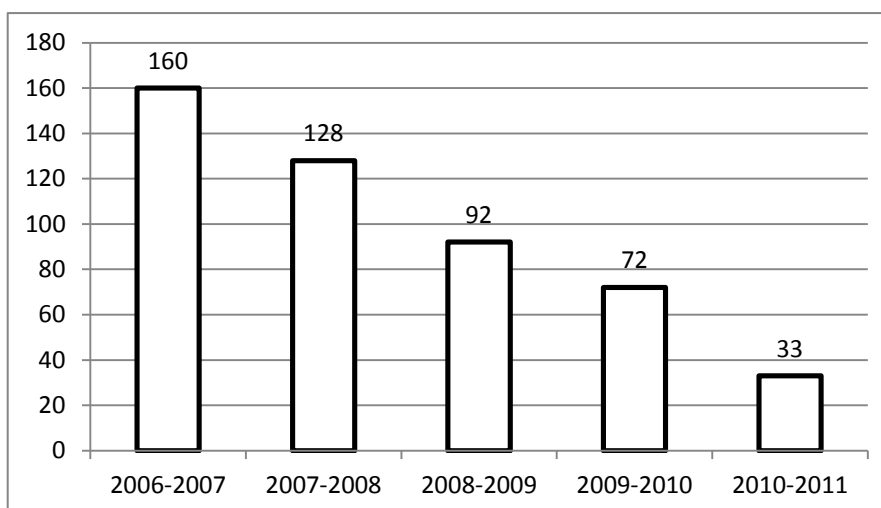
Рис. 3. Відсоток навчальних кабінетів і майстерень, оснащених ПК із доступом до мережі Інтернет у ПТНЗ м. Києва

Показник кількості учнів (від загальної кількості) на 1 персональний комп'ютер (ПК) у період з 2006–2007 н. р. по 2010–2011 н. р. показав тенденцію зменшення кількості учнів на один ПК (рис. 4).

Рис. 4. Кількість учнів (від загальної кількості) на 1 ПК у ПТНЗ м. Києва

Показник кількості учнів (від загальної кількості) на 1 ПК з доступом до Інтернет також показав стале зменшення кількості учнів на один персональний комп'ютер з доступом до мережі Інтернет у період з 2006–2007 н. р. по 2010–2011 н. р. (рис. 5). Так, в середньому за останні чотири навчальні роки даний показник змінився з 160 до 33 осіб.

Рис. 5. Кількість учнів (від загальної кількості) на 1 ПК із доступом до мережі Інтернет у ПТНЗ м. Києва

Показник відсотка забезпечення предметів професійно-теоретичної підготовки сучасними підручниками (виданими за останні 5 років)» у 2010–2011 н. р., порівняно з 2006–2007 н. р., зменшився на 11,51% (рис. 6).

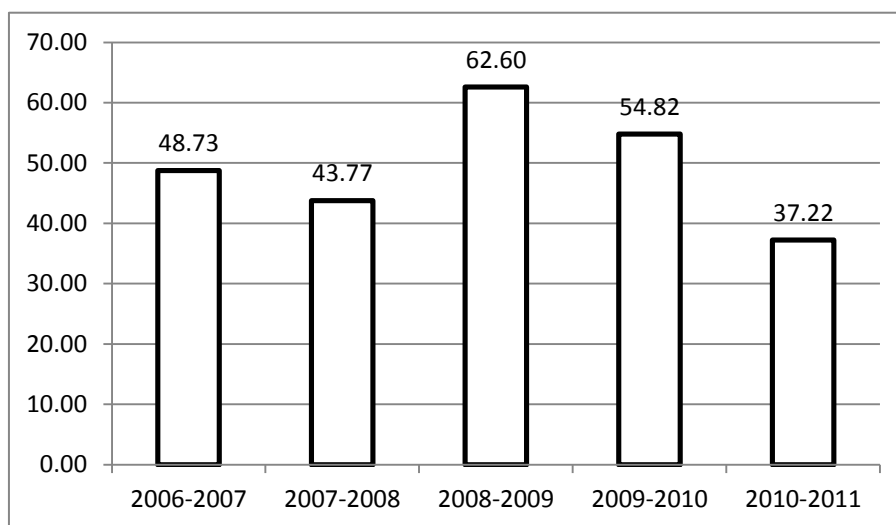

Рис. 6. Відсоток забезпечення предметів професійно-теоретичної підготовки сучасними підручниками (виданими за останні 5 років) у ПТНЗ м. Києва

Розглянемо тенденцію змін за показниками змісту навчання і навчально-методичного забезпечення у ПТНЗ м. Києва в галузевому розрізі (рис. 7–12).

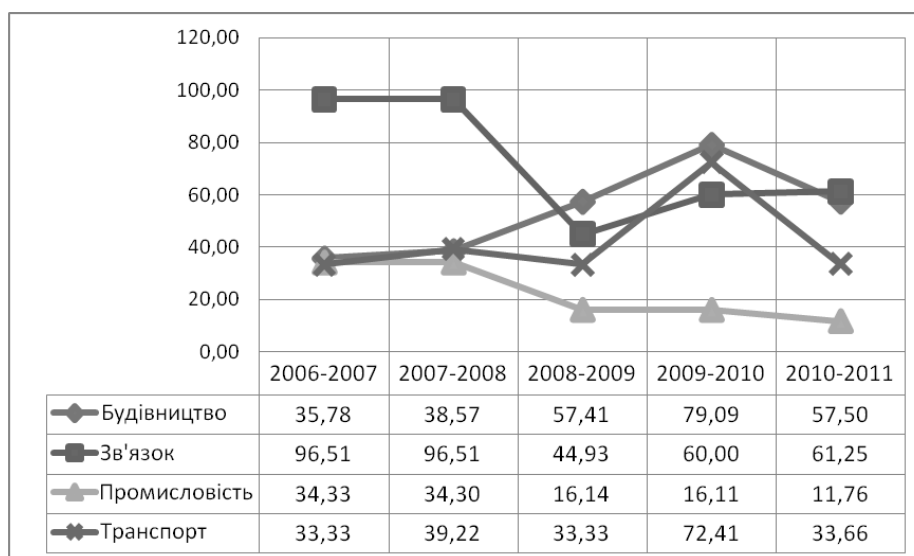
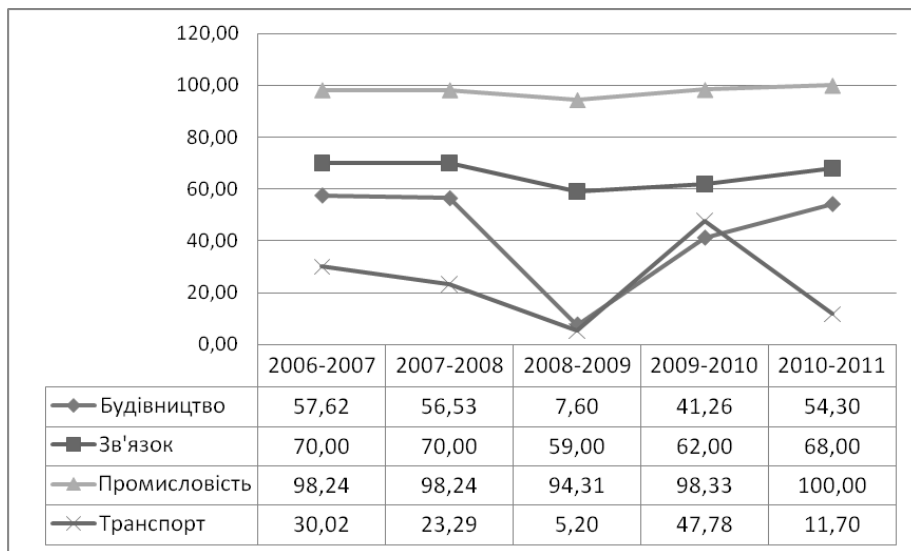
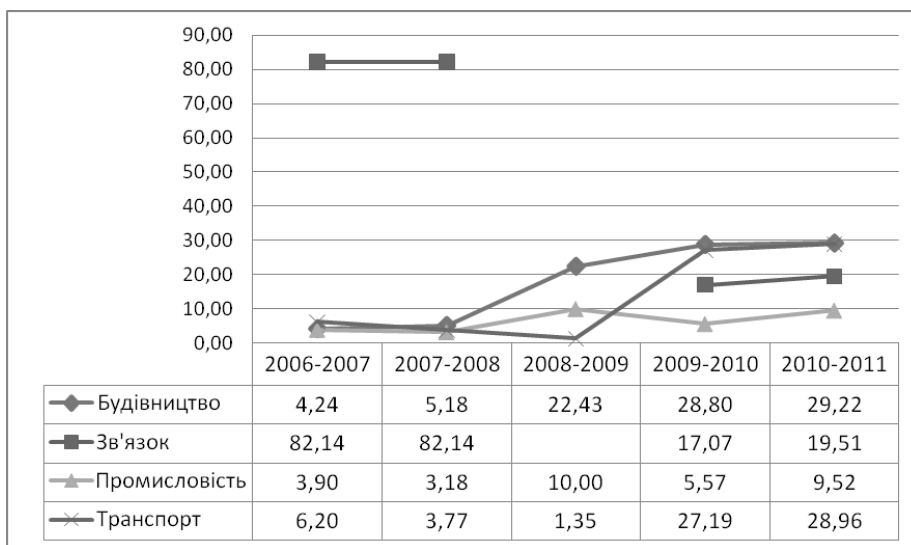

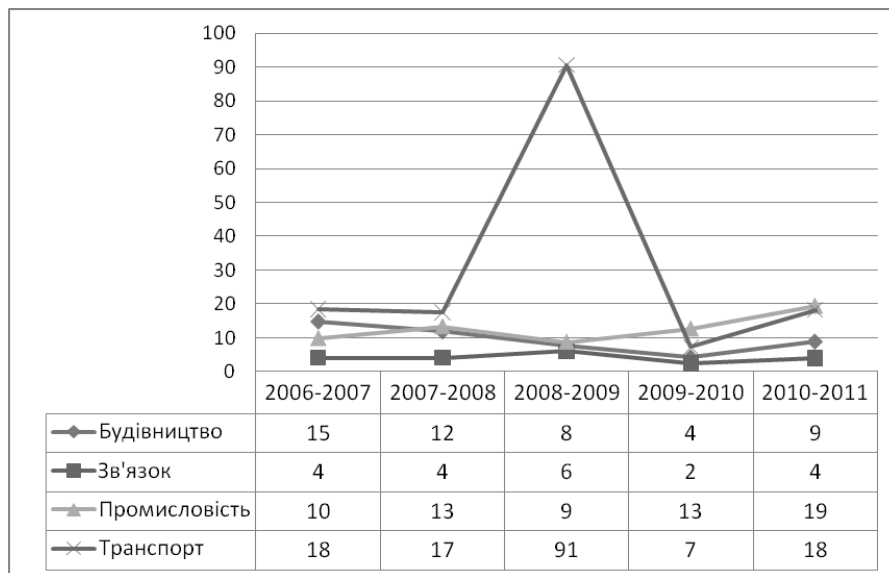
Рис. 7. Тенденція змін у галузевому розрізі відсотка предметів професійно-теоретичної підготовки (спецпредмети), що викладаються з використанням сучасного технологічного обладнання, інформаційно-комунікаційних технологій та ліцензованих (авторських) педагогічних програмних засобів навчання у ПТНЗ м. Києва

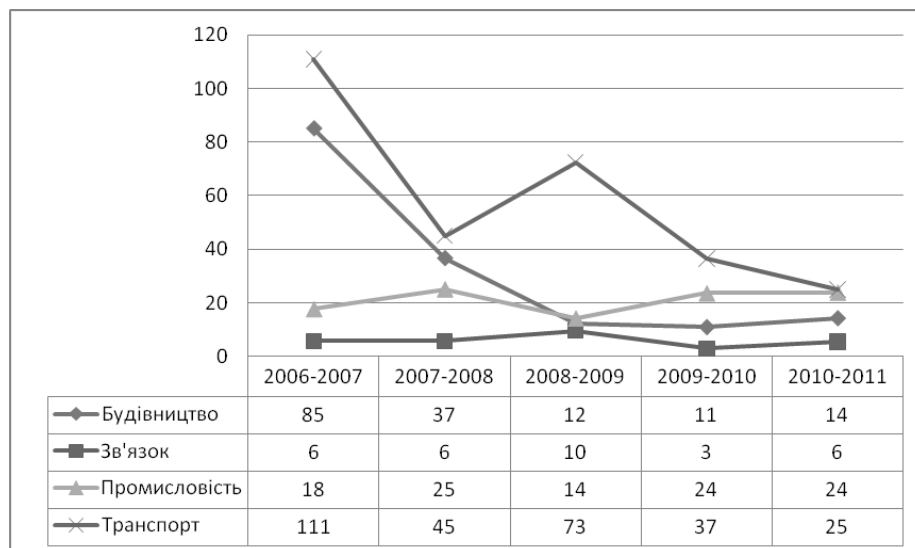
Рис. 8. Тенденція змін у галузевому розрізі відсотка занять професійно-практичної підготовки (виробниче навчання і виробнича практика), що проводяться з використанням сучасного технологічного обладнання, матеріалів тощо у ПТНЗ м. Києва

Рис. 9. Тенденція змін у галузевому розрізі відсотка навчальних кабінетів і майстерень, оснащених персональними комп'ютерами із доступом до мережі Інтернет у ПТНЗ м. Києва

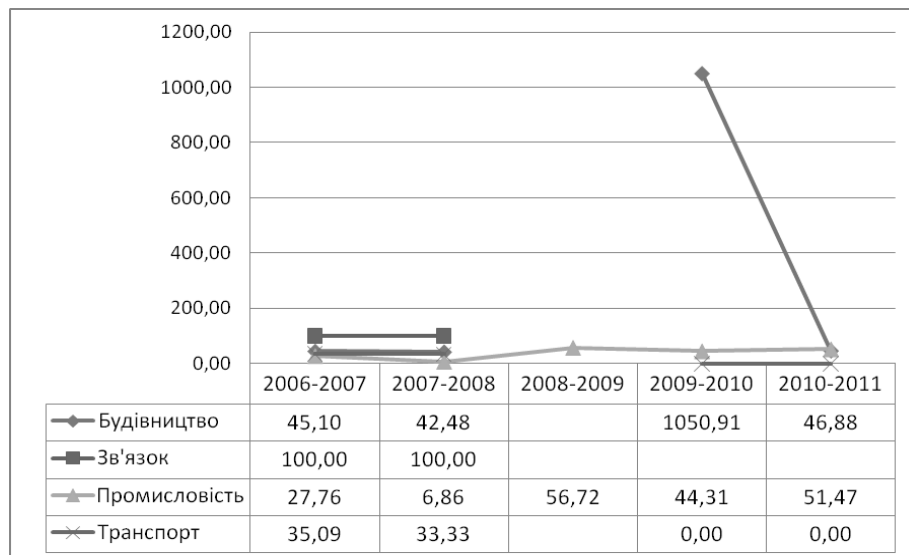

Рис. 10. Тенденція змін у галузевому розрізі кількості учнів (від загальної кількості) на 1 персональний комп'ютер у ПТНЗ м. Києва

Рис. 11. Тенденція змін у галузевому розрізі кількості учнів (від загальної кількості) на 1 персональний комп'ютер із доступом до мережі Інтернет у ПТНЗ м. Києва

Рис. 12. Тенденція змін у галузевому розрізі відсотка забезпечення предметів професійно-теоретичної підготовки сучасними підручниками (виданими за останні 5 років) у ПТНЗ м. Києва

Висновки. Таким чином, аналіз змісту навчання і навчально-методичного забезпечення у ПТНЗ м. Києва за даними з 2006–2007 н. р. по 2010–2011 н. р. дав можливість зробити такі висновки:

– в цілому, спостерігається тенденція зростання показників змісту навчання і навчально-методичного забезпечення, що значним чином позитивно впливає на якість діяльності професійно-технічних навчальних закладів;

– під впливом соціально-економічних та інформаційно-технологічних змін у діяльності ПТНЗ виникла суспільна потреба активізації інноваційних процесів у змісті навчання і навчально-методичного забезпечення. Аналіз показників ПТНЗ м. Києва в період з 2006–2007 н. р. по 2010–2011 н. р. показав позитивну тенденцію в комп'ютеризації та інформатизації навчального процесу (рис. 3–5). У галузевому розрізі позитивна тенденція інформатизації освіти спостерігається у ПТНЗ транспортної галузі особливо (рис. 9–11);

– на жаль, спостерігається негативна тенденція зменшення відсотка забезпечення предметів професійно-теоретичної підготовки сучасними підручниками (виданими за останні 5 років) (рис. 6, 12);

– залишається актуальною проблема достовірності інформації, представленої навчальними закладами для аналізу їх діяльності.

Література

1. Радкевич В. Впровадження індикаторів ефективної діяльності ПТНЗ / В. Радкевич // Професійно-технічна освіта. – 2009. – № 2. – С. 14–17.
2. Головінова В.О. Управління якістю професійно-технічної освіти: конспект лекцій з курсу підвищення кваліфікації керівних та педагогічних кадрів освіти / В. О. Головінова. – К. : ВАЛЕВІНА, 2006. – 36 с.
3. Інноваційність в управлінні навчальними закладами: Сучасні підходи до управління професійно-технічними навчальними закладами : навч.-метод. пос. / [Л. І. Даниленко, Л. М. Сергеева та ін.] ; за ред. В. В. Олійника. – К. : 2007.
4. Кабан Л.В., Федорчук В.А. Розробка й упровадження інформаційно-аналітичної системи "науково-методична рада" в обласному інституті післядипломної освіти педагогічних кадрів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.narodnaosvita.kiev.ua/vupysku/2/statti/kaban_fedorchuk/kaban_fedorchuk.htm. – Заголовок з екрану.
5. Калініна Л. Автоматизована система управління «Школа»: моделювання і технологія використання / Л. Калініна // Освіта і управління. – 2006. – Т. 9 – № 1. – С. 61–70.
6. Майборода Л. Теоретичні і практичні аспекти оцінювання ефективної діяльності ПТНЗ / Л. Майборода // Модернізація професійної освіти і навчання: проблеми, пошуки і перспективи : зб. наук. пр. / [редкол.: В. О. Радкевич (голова) та ін.]. – К. : Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, 2011. – Вип. 1. – 252 с. – С. 112–118
7. Міщенко Г. Автоматизована система інформаційно-аналітичного забезпечення маркетингових досліджень у вищих навчальних закладах / Г. Міщенко. – К., 2003. – 90 с.
8. Сілкова Г.В. Інформаційно-аналітична діяльність як напрям інформаційної діяльності / Г. В. Сілкова // Вісн. Кн. палати. – 1999. – Вип. 3. – С. 15–16.

9. Волкова Т.В. Методичні підходи до формування інформаційно-аналітичного середовища управлінської діяльності ПТНЗ / Т. В. Волкова // Професійно-технічна освіта. – 2010. – № 2 (47). – С. 18–21.
10. Савченко І.М. Створення мережі інформаційно-аналітичних центрів професійно-технічної освіти в Україні / І. М. Савченко // Теорія і методика електронного навчання: зб. наук. праць Випуск VII. – Кривий Ріг: Видавничий відділ НМетАУ, 2010. – С.181–189.

Л Майборода. Анализ современного состояния содержания обучения и учебно-методического обеспечения ПТУЗ г. Киева.

Анотация. В статье автор представляет результаты анализа содержания обучения и учебно-методического обеспечения ПТУЗ г. Киева, проведенного на основе данных информационно-аналитической системы «Профтех».

Ключевые слова: оценивание, содержания обучения и учебно-методического обеспечения ПТУЗ, информационно-аналитическая система «Профтех».

L. Mayboroda. The analysis of training and methodical maintenance of vocational schools Kiev.

Abstract. The author presents the results of analyzing the content of education and training and methodological support of vocational schools Kiev. Analysis was performed on the basis of information-analytical system "Profteh."

Key words: evaluation, the content of education and training and methodological support of vocational schools, information-analytical system "Profteh."